

Adres

Cortgene 2
Postbus 2
2950 AA Alblasserdam
T: 14-078
F: (078) 770 80 80
I: www.alblasserdam.nl
Btw-nummer: NL001918412B01
IBAN: NL31BNGH0285000152

GR Dienst Gezondheid en Jeugd
Aan het bestuur
Postbus 166
3300ad Dordrecht

Datum

30 oktober 2019

Betreft

Zienswijze begroting 2019 en 2020

Uw kenmerk

Uw brief van

23 september 2019

Ons nummer

Bijlage(n)

Contactpersoon

Ben Kraal
E: b.kraal@alblasserdam.nl
T: (078) 770 60 98

Geacht Dagelijks Bestuur,

Op 23 september 2019 hebben wij van u de voorgestelde begrotingswijzigingen 2019 en 2020 van de Serviceorganisatie Jeugd (SOJ) ontvangen. Ter onderbouwing van deze wijzigingen heeft u de 1^e bestuursrapportage 2019 Serviceorganisatie Jeugd ZHZ en het Plan van aanpak Omdenknotitie meegestuurd. In onze collegevergadering van 29 oktober 2019 hebben wij deze stukken besproken. De conceptzienswijze wordt besproken in de gemeenteraad op 26 november. Via deze brief ontvangt u onze concept zienswijze op beide begrotingswijzigingen.

Inleiding

Medio 2018 heeft u de begroting 2019 vastgesteld. Inmiddels is deze begroting al aan een tweede wijziging toe. Op 14 maart jl. heeft u besloten tot een eerste begrotingswijziging voor 2019. In onze zienswijze op deze wijziging hebben wij aangegeven wel in te kunnen stemmen met 2% kostenindexatie, maar niet met de 2% budgettaire flexibiliteit. Wij hebben u daarbij toen gevraagd:

1. De raden in het tweede kwartaal 2019 een knoppennotitie aan te bieden waarin de ontwikkeling van de zorgvraag én keuzemogelijkheden worden onderbouwd;
2. De raden op basis van deze notitie een besluit te vragen ten aanzien het benodigde extra budget voor de groei van de zorgvraag in 2019 (de 2%);
3. De knoppennotitie ter zienswijze voor te leggen aan de gemeenteraden, tegelijkertijd met de begroting 2020.

Wij constateren dat u met uw brief van 23 september jl. (grotendeels) invulling geeft aan ons verzoek. Met de 1^e burap 2019 en de Omdenknotitie ligt er naar onze mening inhoudelijk voldoende basis om gefundeerd een besluit te kunnen nemen over de verhoging van de begroting van de SOJ voor de jaren 2019 en 2020. En om een daadwerkelijke verandering te bewerkstelligen in de jeugdhulp, die meer gaat naar de bedoeling van de jeugdwet en van de oorspronkelijke besluitvorming in 2014.

Onze visie op de Omdenknotitie en de financiële ambitie

De wereld van de jeugdhulp is weerbarstig en blijkt lastiger te transformeren dan oorspronkelijk gedacht. Het Algemeen Bestuur (AB) DG&J heeft de ambitie de kosten voor jeugdhulp stapsgewijs terug te dringen naar € 100 miljoen in 2022 (excl. indexatie). Wij onderschrijven dit doel, al denken we dat het ambitieus is en dus heel veel werk vraagt.

De Omdenknotitie heeft de potentie om in Zuid-Holland Zuid de hulp voor onze jeugd slimmer en effectiever te organiseren. Met de Omdenknotitie is er een pakket van maatregelen samengesteld waarmee de beweging naar de voorkant concreet wordt ingezet. Gemeenten krijgen lokaal meer sturingsmogelijkheden en beleidsvrijheid. Wij onderstrepen het belang van deze beweging naar de voorkant. Het is meer dan tijd dat we terug gaan naar de bedoeling en stappen zetten om in de geest van de wet daadwerkelijk de transformatie vorm te geven en zo meer grip te krijgen op de uitgaven.

Willen we de Omdenknotitie tot een succes maken, dan vraagt dat in de eerste plaats de onverdeelde inzet en samenwerking van alle partijen in het netwerk. En dat begint bij onszelf: gemeenten, Serviceorganisatie en Jeugdteams. In de afgelopen drie jaar zijn we bij financiële tegenvallers snel in de beleidsreflex geschoten. In de periode 2016-2019 leidde dit vervolgens tot de Innovatieagenda (2016), het Meerjarenperspectief (2017), het Transformatieplan Jeugdhulpregio ZHZ (2018) en de Omdenknotitie (2019). Die achtereenvolgende stukken hebben, om allerlei redenen, niet geleid tot de kanteling die nodig is in de jeugdhulp. De transformatie is wat ons betreft gebaat bij continuïteit van beleid en een goede samenwerking op de integrale uitvoering.

In dit verband willen wij nadrukkelijk wijzen op het initiatief van de gemeenten Sliedrecht, Hardinxveld Giessendam en Alblasserdam om een beperkt deel van de jeugdhulp naar voren te halen en als een voorliggende voorziening in te gaan zetten. Het is belangrijk dat gemeenten meer eigen regie krijgen op, in ieder geval, een deel van de uitvoering, om zo de hulp en ondersteuning te laten aansluiten op en inbedden in de lokale structuur. Dit betekent dat er geen uniform regionaal plan wordt gemaakt voor de beweging naar de voorkant, maar dat gemeenten binnen kaders zelf de ruimte krijgen om hier invulling aan te geven. Wij blijven groot belang hechten aan de regionale samenwerking. Wij zien juist de kracht van de regio als noodzakelijke voorwaarde voor de beweging die we nu inzetten. In Alblasserdam willen we lokaal doen wat kan en regionaal wat moet.

Wij stemmen in met de begrotingswijzigingen 2019 en 2020

Op basis van de ingezette lijn van de Omdenknotitie én de daaraan gerelateerde financiële ambitie, stemmen wij in met de begrotingswijzigingen 2019 en 2020. Wij plaatsen wel een kritische kanttekening bij de

begrotingswijziging 2019. Het gaat tenslotte wel om 10 miljoen euro meer. We beseffen dat we in 2019 heel beperkt de effecten zullen zien van de maatregelen uit de omdenknotitie. Dat neemt niet weg dat we oproepen om direct te beginnen met de implementatie van de maatregelen en dat we de gemeenten de ruimte geven om hun eigen lokale beleid hierop te formuleren en te implementeren. Al blijven we van mening dat we wel moeten beginnen. Wij onderstrepen in dit perspectief het belang van het aanjaagteam in het gehele veranderingsproces, en dringen er bij u op aan dit team snel te formeren en maximaal te faciliteren. Dit is een verantwoordelijkheid van alle partijen in het netwerk. Wij gaan er van uit dat het aanjaagteam vooral een DOE-team zal zijn. Laat het geen abstract praatclubje worden maar een groep mensen die vanuit hun rol en expertise ook daadwerkelijk kunnen bewerkstelligen dat veranderingen plaatsvinden.

Wij vragen specifieke aandacht voor de volgende punten

1. Stuur op instroom én afschaling in de AWBZ;
2. Laat gemeenten het jeugdteam direct financieren en aansturen;
3. Creëer een eenduidig beeld van wat er speelt.

Ad 1. Stuur op instroom en afschaling in de AWBZ

Uit de 1e bestuursrapportage 2019 blijkt dat de sterkste kostenstijging zit bij de onderdelen AWBZ en GGZ. In de Omdenknotitie zijn concrete instrumenten opgenomen om de stijging in de GGZ terug te dringen. Wat betreft de reductie van kosten bij de AWBZ zijn de maatregelen in onze opinie minder specifiek. Deze lijken enkel gericht op het voorkomen van nieuwe instroom. De inzet zou ook moeten zijn nadrukkelijk te sturen op afschaling van zwaardere zorg. Wij roepen de SOJ op via accountmanagement strakker te sturen op minder verlenging cq. afschaling van de AWBZ.

Ad 2. Laat gemeenten het jeugdteam direct financieren en aansturen

Gemeenten krijgen in de Omdenknotitie meer keuzevrijheid wat betreft de inrichting van de algemene voorzieningen. Het lokale jeugdteam speelt in deze beweging een belangrijke rol. Door de grotere lokale keuzevrijheid zullen als vanzelf meer verschillen ontstaan tussen de jeugdteams, en dat is niet erg. Er is niet langer een blauwdruk voor de teams. Daarmee vervalt naar onze mening ook de argumentatie om de financiering en opdrachtverlening van de lokale jeugdteams nog langer getrapt te laten lopen via de Serviceorganisatie Jeugd. Hiermee ontstaat eenduidigheid in de lokale aansturing.

Wij vragen u in dit kader uiterlijk in de eerste helft van 2020 een voorstel aan het AB voor te leggen, zodat met ingang van 2021 de opdrachtverlening en de subsidiëring van het lokale jeugdteam via de gemeente loopt.

Ad 3. Creëer een eenduidig beeld van wat er speelt.

We beschikken inmiddels over heel veel data. Het is van belang dat deze data

op een eenduidige manier worden gepresenteerd en iedereen hetzelfde informatieniveau heeft zodat analyse wordt vereenvoudigd. We verwachten dan ook gevalideerde data te ontvangen zodat de bekende appels niet met peren worden vergeleken.

Tot slot

In algemene zin roepen wij u nadrukkelijk op de raden bij zienswijzen of andere onderwerpen die een raadsbesluit vragen steeds voldoende gelegenheid te geven het debat voor te bereiden en te voeren. Die besluitvormingstijd staat naar ons gevoel met regelmaat onder druk. Wij begrijpen desalniettemin dat er heel hard gewerkt is om deze besluitvorming tot stand te brengen. Samen met u willen wij op zoek naar een modus waarin dergelijke besluitvorming en zorgvuldigheid hand in hand kunnen gaan.

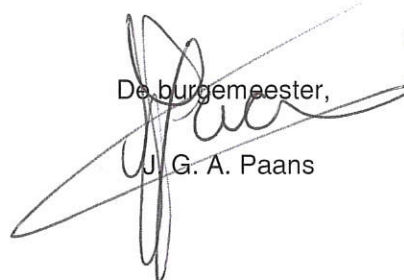
Daarnaast willen wij de andere gemeenten met klem oproepen om aan de slag te gaan met de opdrachten die wij met elkaar hebben afgesproken.

Wij verzoeken u tot slot deze zienswijze te betrekken bij uw besluitvorming over de begrotings-wijzigingen.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders

De secretaris,
S. van Heeren

De burgemeester,
J. G. A. Paans